

De economie van de Nederlandse Antillen is toegenomen met 2,0% in 2008. De verwachtingen voor 2009 zijn minder gunstig.

Willemstad – De economie van de Nederlandse Antillen is toegenomen met 2,0% in 2008. Voor 2009 wordt verwacht dat deze groei zal afnemen tot 1,0% als gevolg van de wereldwijde economische malaise.

Dr. Emsley Tromp, president van de Bank van de Nederlandse Antillen (Centrale Bank), presenteerde het jaarverslag over 2008 en verklaarde in het spoor van de wereldwijde financiële crisis dat het tempo van economische activiteiten in de Nederlandse Antillen is verminderd van 3,8% in 2007 tot 2,0% in 2008. Deze minder gunstige ontwikkeling werd gesteund door minder binnenlandse activiteiten die veroorzaakt worden door zowel particuliere besteding als overheidsbesteding. De groei in de particuliere besteding verminderde, aangezien de stijgende inflatie van consumentenprijzen merkbare druk uitoefende op consumptieve bestedingen en investeringen. De stijging in voedsel- en energieprijzen deden de koopkracht van de consument inkrimpen. Particuliere investeringen, gesteund door lopende toerismegerelateerde projecten, zwakten enigszins af. In concrete termen nam de overheidsbesteding af, wat weerspiegeld wordt in zowel overheidsconsumptie als investeringen. In tegenstelling tot 2007, had de externe component een minder negatieve invloed op de echte groei van het BNP. Dit was te danken aan het feit dat exporten welke merendeels afkomstig waren uit de opbrengsten van bunkerverkopen, de vrije zone en toeristische activiteiten sneller groeiden. Exporten hebben een relatief grote importomvang. Vandaar dat de aanzienlijke importgroei gesteund werd door positieve ontwikkelingen in de bouw, vrije zone en toerisme als ook de stijgende voedsel- en olieprijs. Als gevolg hiervan verslechterde het rekening-courant tekort van de betalingsbalans in 2008, maar met een wat meer gematigd tempo dan in 2007. Dit hogere rekening-couranttekort werd primair gefinancierd door netto leningen uit het buitenland.

In termen van productie was de vermindering in de groei van het BNP afkomstig van alle sectoren, behalve van hotels en restaurants en onroerend goed, verhuur en zakelijke dienstverlening. De output in de hotel- en restaurantsector werd geassocieerd met de flinke toename in het aantal verblijfstoeristen, voornamelijk van Curaçao, dat vooral van het dollartoerisme-verschijnsel uit Venezuela profiteerde. Het cruisetoeisme registreerde een lichte toename welke afkomstig was van een aanmerkelijke groei op Bonaire. De vastgoed-, verhuur- en zakelijke dienstenverleningssector zorgde voor een positieve stimulans in de loop van 2008, voornamelijk vanwege de aankoop van bezittingen, investeringen door niet-ingezetenen en de ontwikkelingen in de lopende toeristische projecten.

Activiteiten in de bouwsector bleven zich uitbreiden als gevolg van de lopende toerismegerelateerde en vastgoedprojecten. De transport, opslag en communicatiesector deed het goed dankzij zowel de luchttransport- als de havensector. Bovendien bleef de

productiegroei in de financiële dienstensector stabiel in 2008. Deze ontwikkeling werd geruggensteund door een merkbare toename in binnenlandse financiële diensten in termen van toegevoegde waarde, waarbij de vermindering in de activiteiten in de internationale financiële dienstensector werd gecompenseerd. De binnenlandse financiële dienstensector rapporteerde een toename in zowel kredietverlening als winsten. Daarentegen was de inkrimping in de internationale financiële dienstensector grotendeels het gevolg van de wereldwijde financiële crisis.

De enige sector die een neergang toonde in de activiteiten in 2008 was “fabricage”, geheel vanwege de zwakke prestatie van de Isla rafinaderij op Curaçao. De val in raffinageactiviteiten overtrof de winsten in de scheepsreparatie-industrie.

De consumentenprijsinflatie in de Nederlandse Antillen steeg aanzienlijk in 2008, gezien het feit dat deze een sprong maakte van 2,8% in 2007 naar 6,3% in 2008. Externe factoren, zoals de scherpe stijging in olie~ en andere bulkgoedprijzen waren voornamelijk verantwoordelijk voor deze prijsacceleratie. De interne bijdrager die deels verantwoordelijk was voor de hogere inflatie was de toename van 15% in de minimumloon ter compensatie van de lagere loontrekkers voor het verlies van koopkracht.

Ondanks de daling in de economische groei, bleef de werkgelegenheid groeien in de Nederlandse Antillen. Dit verschijnsel is te verklaren aan de hand van het feit dat ontwikkelingen in de productie een treuzelend effect hebben op de arbeidsmarkt. Het werkeloosheidscijfer zakte van 11,5% in 2007 naar 9,7% in 2008, voor het eerst een getal van één cijfer. Alle eilanden hebben bijgedragen aan de verbeterde situatie op de arbeidsmarkt, welke slechts ontsierd werd door een lichte stijging van het jeugdwerkloosheidscijfer op Curaçao.

Er wordt verwacht dat de echte groei in het BNP zal afnemen tot 1,0% in 2009, maar er zijn enkele risico's aan de keerzijde. De groeiraming voor 2009 geeft de verergering weer van de wereldwijde financiële en economische crisis van 2008. De afname van de economische expansie zal grotendeels te wijten zijn aan tragere binnenlandse en buitenlandse vraag. Verwacht wordt dat de voortdurende crisis het aantal bezoekende toeristen en directe buitenlandse investeringsinstroom welke een belangrijke bron van financiering zijn voor private sector investeringen nadelig zal beïnvloeden. De verwachting is dat de inflatoire krachten in 2009 zullen afnemen, aangezien er beraamd is dat het inflatietempo zal worden afgeremd tot 2,1%, geleid door lagere wereld olie~ en voedselprijzen. Het minder optimistische economische vooruitzicht zal zich manifesteren in minder werkgelegenheid, welke zal leiden tot een hoger werkloosheidscijfer van 10,2% in 2009, gegroeid van 9,7% in 2008.

BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
Juli 2009